

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta
dan praznik, dan poprej.Dopisi naj se izvolijo fran-
kovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje
po 20 vinarjev od garmond-
vrste za vsakokrat.

Leto XXI.

V Celovcu, 11. septembra 1902.

Štev. 37.

Kmetje pozor! Kako bomo volili sedaj deželne poslance?

Na vedno silneje zahtevanje naših vrlih de-
želnih poslancev, vsled odločnega pisanja naših
listov, po glasnem vpitju ljudstva, je naša „vrla“
deželnozbornska večina prišla tako daleč, da je za-
pustila stari nazadnjaški volilni red, ter da je
vendar enkrat začela napredovati k novemu vo-
lilnemu redu! Pa je tudi že skrajni čas!

Poglejte staro krivico: 36 poslancev
je bilo do sedaj poklicanih v deželni zbor, da vla-
dajo Koroško, — deželo kmetov. In kdo so
bili ti mogočni ptiči? Strmite: Veleposestniki (ve-
činoma bogati grofi) so imeli 10 zastopnikov. In
koliko je veleposestnikov-volilcev? Celih 113!
Ednajst ali dvanajst volilcev ednega poslanca!
Da ti le nase gledajo — je jasno! Dalje: Obrtna
zbornica šteje 25 volilcev in ti volijo zase tri
poslance. Torej za sedem ali osem volilcev
eden poslanec!

Pa še ne dovolj! Vsa koroška mesta in trgi
volijo tudi zase posebej (sevé kmet je le za to,
da jih „futra“) ter imajo le 13.000 volilcev. Ti
volijo zase devet poslancev. In kmetje?
Kmeti stan? Dežele vladar, cesarstva steber?
Sme voliti samo štirinajst (14) poslancev!
In pomislimo si; skoro v vsaki občini je nad 300
volilcev in koliko občin ima dežela? Na deset občin
pride komaj eden poslanec! In če bi tudi vsi 14
skupno glasovali — ostanejo vendar v manjšini!
Sevé, liberallec mora biti gospod. Tako so sklenili
in tako je sedaj bilo že 30 ali 40 let! Deželni
zbor je pa vendar le za deželo, saj se ne imenuje
mestni zbor, ali veleposestniški zbor!

Da je sploh mogla tako krivična spaka tako
dolgo ostati! Pa dišala je liberalcem in jim še
diši. In ko je celi svet že upil: neposredne in
tajne volitve nam dajte, je glas dosegel tudi
do liberalskih glav. In kaj so sklenili? Djali so:
Neposredne in tajne volitve se ne moremo več
ubraniti! Moramo je dovoliti nam na škodo. Kajti,
če vsaki izmed ljudstva neposredno in tajno svoj
glas odda — šmentej! ali ga ne bo dal † † † kle-
rikalcem, konservativcem, Slovincem? To moramo
zabraniti! In kako?

S tem, da „prav modro“ razdelimo volilne

okraje. In drugič dajmo kmetom malo več po-
slancev, a samo toliko več, da nam ne bo v škodo.Poglejmo torej najprej novo število po-
slancev. Prej jih je bilo 36, sedaj jih bo 43.Namesto, da bi vzeli nekaj poslancev vele-
posestnikom in mestom, ter jih dali kmetom, so
pustili vsem, kar so dosedaj imeli, mestom dali
celo enega poslanca več. In kmetom so dali še —
enega več in vstanovili četrto kurijo, ki naj voli
štiri nove poslance.

Pa to število bi še nič ne djalo, če bi le
volilni okraji bili modro in pravično in nepristransko
razdeljeni. Privojskovali bi si katoličani lahko kakih
10 poslancev, kljub krivični meri. Krivična je pa
ta mera. Le pogledjmo na davke! Po vsakoletnih
davkih (pride davka okoli 1,165.000 gld.) bi imeli
veleposestniki pravico dobiti le dva poslanca ne
10; mesta in trgi le pet, ne pa 10; kmetijske občine
pa devetindvajset, ne pa samo 15. Tako je!
To bi bila pravica! Kako so „lepo“ razdeljeni vo-
lilni okraji, o tem prihodnjic. Danes samo to še
pridenemo: Kar je nam liberalna deželnozbornska
večina pri številu poslancev milostno dala, je nam
vzela zopet pri razdeljevanju volilnih okrajev! M.

Boj žganju!

Pijančevanje (alkoholizem) je utemeljen po-
največ v nezdravih družabnih (socialnih) razmerah.
So še drugi vzroki, ki vplivajo na njegovo razšir-
janje, a beda in uboštvo sta glavna činitelja, ki
sta povzročila, da se je žganjepitje po nekaterih
krajih tako razširilo. Pijemo tudi mnogo iz navade,
a največ takrat, če smo žalostni, da pozabimo na
svoje križe in težave.

Boj proti alkoholu se je začel že v davnih
časih; že svetopisemski preroki so rohnili proti
pijančevanju. V sedanjem stoletju se je tudi v
Evropi začelo močno gibanje zoper razširjanje tega
strupca. Osnovale so je mnogo društev zmernih
ljudij, ki pa niso imela zaželjenega uspeha, ker se
niso zavedala, da je alkoholizem največja posledica
socialne bede, ter da ni trajnega zboljšanja na tem
polju brez socialne reforme (premembe). Tudi v
naši državi se je že gledalo na to, da se alkoholi-
zizem ne razširja. Lani se je vršil na Dunaju med-
narodni shod, in na tem shodu je ministerski
predsednik navajal vzroke razširjanju alkohola in

povedal tudi več sredstev, kako bi se tem v oko
prišlo. Na tem kongresu so bile po svojih odpo-
slancih zastopane vse važnejše države, kar nam
priča, da so vlade začele spoznavati nevarnost, ki
preti národom od žganja, ter da so državniki pri-
pravljene storiti kaj pozitivnega proti tej bolezni
človeške družbe.

Na omenjenem shodu je avstrijski minister
za uk in bogočastje poročal, da je l. 1868. v enem
samem obrtnem okraju potrošilo 25.000 prebivalcev
dva milijona kron za žganje, torej vsaka oseba
povprečno 80 kron. V celi Avstriji se je l. 1900. izpilo
opojnih pijač za 1600 milijonov kron. Na Češkem
je bilo zadnja leta 25 tisoč policiji znanih pijancev,
na katere smemo računati 75 tisoč otrok, ki so
zaradi strasti svojih roditeljev razpostavljeni naj-
večji duševni in telesni bedi. Na Dunaju pije po-
lovica šolskih otrok. To je strašno, kajti baš mla-
dina do 16. leta naj bi ne poznala alkohola. Naučni
minister je rekel, da se v Avstriji polovica blaznih
zbira iz bivših alkoholikov; istotako je pripisati
60—80 % surovih zločinov in 30—40 % samo-
morov zastrupljenju po alkoholu. Nesreča pijanče-
vanja se prenaša na potomstvo. Učenjak Bournaville
je poročal, da so našli pri tisoč bebcih
471krat kronični alkoholizem očeta, 84krat matere,
a v 65 slučajih sta bila pijanca oče in mati.
Tudi božjast otrok je navadna posledica pijanče-
vanja roditeljev.

Na Finskem so prepovedale vse kmetijske ob-
čine, to je dva milijona ljudij, prodajanje in kupo-
vanje vina, piva in različnega žganja; večinoma
se je prepovedalo tudi vsako pridelovanje žganja.
Taisto zahteva vedno naraščajoča stranka tudi v
mestih. Na Finskem je tedaj dejanski odpravljena
vsa beda, ki jo je povzročal alkohol med dvema
milijonoma ljudmi. Odpravljene pa še niso tudi tam
vladajoče slabe družabne razmere. Finsko ljudstvo
je spoznalo, da mu alkohol sesá mozeg iz telesa,
denar iz žepa, zato je z vso svojo moralno silo
odpravilo žganje in s tem veliko uboštva in bede
ki si je zakrivilo samo.

V boju proti alkoholizmu prednjači Rusija, ki
je uvedla monopol na žganje; isti ji nese 850 mi-
lijonov rubljev dobička, od katerega porablja en
del v svrhu društev proti alkoholizmu. Vsled mo-
nopolna na žganje se je na Ruskem vsekakor zmanj-
šalo pijančevanje. Zlasti zapiranje žganjarij ob ne-

PODLISTEK.

Sanje.

(Malorusko spisala Marija Evgenija Markovič. Poslovenil
J. Grafenauer.)

(Konec)

5.

Pride jesen. Podelali smo na polju vse in
žito pospravili. Po ulicah so začeli hoditi snubači;
vedno kar čuješ, kako se hvalijo dekleta:

„Jaz sem pa že zaročena s svojim Mihajlom.“

„Mene pa je dal oče Pavlusju!“

„Meni pa je tako hudo in žalostno, kakor da
bi me bili zaročili s črnim oblakom; vesela sem
samo, kedar srečam Motrjo in se zgovorive. Nekoč
sem jo prosila: „Povej mi, dragica, ali je ono res-
nica, kar si povedala, ali pa je bilo to samo šala!
Kdo ti je rekel, da bodo naju zasnubili?“

„Ali ti nisem povedala, koga sem poslala in
kak odgovor sem dobila?“

In začela se je smejeti: „Poslušaj, srcece moje,
dala ti bom dober svét: česar ti ni treba, po tem
ne poprašuj! Raji premisliva, kako bodeva šle na
tuje med tuje ljudi. Kaka bo najina svatba? Bog
dal, da bo srečna! Potem pa bodeva hodile k svo-
jim starišem v goste; jaz bom prišla ponosna in lepa,
ti pa še lepša s sivimi volovi (ker tam v Mazovišču
imajo samo sive valove) v modrej obleki, z ljub-
ljenim možem. Naj se le jezijo potem najini so-
vražniki!“

In tako govori in govori, jaz jo pa samo po-
slušam.

Nekoč sem imela opravka na svojem vrtiču,
kar prileti mlajša sestra: „Domaha, Domaha! Snu-
bači gredó in so že prav blizu!“

Oh, kako mi je postalo hudo! Grem v bišo in
se skrijem v veži. Čujem: z očetom se razgovarjajo:
„Prišli smo k Vam, poslani od gospoda Ignjata.“

Oče je šel ven, da jim odpre vrata; jaz mu
padem k nogam, klanjam se in jokam: „Tatek ljubi,
ne dajte vtopiti svojega otroka!“

„Kateri vrag te pa hoče vtopiti?“ — reče oče.
— „Dosti je, dosti! Ne jokaj!“

„Ali te hočemo morda siliti, hčerka?“ — reče
mati. „Zakaj jokaš?“

Jaz pa jih veselo zahvaljujem: Hvala vam,
mama, da me ljubite in da me ne daste takemu,
ki ga nimam rada!“

Oče pa pozdravi snubače in jih zahvali za čast.
„Ali naša hčerka je še mlada,“ reče, „pa jo
bomo še sami ljubili in jo učili lepega življenja.“

„Glej hčerka,“ reče mati, ko so se že poslo-
vili snubači, „to je oni mesec, ki se je skrila za
oblake.“

6.

Ko sem se rešila te nevarnosti, sem bila ne-
koliko bolj vesela; pričakujem Danijela iz Krima.
Kdaj se bo povrnil, kdaj ga bom videla? Ali kedar
pomislim, da ga je zadela morda kaka nesreča na
potu, zatrepče mi srce bolesti. Če grem ven na
polje, če se vsedem kje na vrtu, pa se zamislim
in ena misel poriva drugo; za delo nimam no-
benega veselja. Tako se vlačim okrog dan na dan.

Nekega jutra mi je bilo tako hudo! Naenkrat
čujem — — — mati zakliče: „Domaha, pojdi v
hišo! Bog nam je poslal ljube goste.“

„Kake, mamica?“ vprašam in vsa se stresem.
„Od gospoda Korajeja Dončuka in snubi te
za svojega sina Danijela.“

Mili moj Bog! Če se spominjam, kako me je
mati pripeljala v sobo, kako me je blagoslovila.

In zaročili so naju.

Stari se pogovarja s snubači, a Danilo se je
priklonil bliže k meni: „Dekle moje!“ reče. „Ali
me ljubiš ti tudi tako, kakor jaz tebe, tako močno?“
Jaz pa molčim — — — a tako drago mi je, po-
slušati ga! Vsak večer pride k meni na vrt, pa
še cela noč bi mi ž njim ne bila dolga.

Mati pa reče: „To je hčerka, oni mesec, ki
se ti je spustil na roko.“

7.

Tudi Motrja se je zaročila s Kirilom Savtirom.
Poročile sva se isti dan.

Tedaj mi je pa priznala. „Poslala sem,“ reče,
„staro Buljbiho, da bi vse poizvedela tam v Ma-
zovišču. In vse je izvedela; videla je Kirila in
Danila in one vesti je prinesla.“

Po ženitovanju je vprašal moj oče Kirila:
„Kako da si se ti, Kiril, oženil? Da te nisem
videl na lastne oči, ne bi verjel, da se je tak ve-
ternjak oženil.“

„Oženil sem se, gospod Ivan,“ reče Kiril,
„kakor vidite. Ulovil sem jo kakor ptico-pevko.
Naj pa žvrgoli v mojej hiši.“ — — —

Moj tast je jako dober, ljubi me kakor oče;
tudi tašča je šaljiva in ljubezniva; srečna mi je
usoda, hvala Bogu!“

Še-le v spomladi sem se spomnila, da ljudje
tudi jokajo, ko se je začel moj Danilo spravljati

deljah je zelo koristno. Da ima monopol dobre posledice, dokazujejo tudi zapiski ruskih sodišč in ječ.

Zlasti blagonosno deluje l. 1883. v Kasselu ustanovljeno društvo proti zlorabi opojnih pijač. Isto stoji na stališču, da je opravičen le boj proti nezmeremu pitju, ter dela zlasti na to, da se zboljšajo družabne razmere, ki sedaj silijo delavca in kmeta, da iščeta tolažbe v alkoholu.

Nobena beda in nevarnost ne zahteva danes tako silno, da jo odpravimo, kot pijančevanje in pitje sploh; kajti nesreče, ki nastanejo vsled alkohola, prehajajo kot dedščina od starišev na otroke in otrok otroke. Beda, ki je povzročuje alkohol v kakršni si bodi obliki, se ne dá nikdar več popraviti. Ko bi tudi pri nas prepovedovali in že enkrat pričeli bojevati odločen boj zoper alkohol v vseh oblikah, ki nam nič ne koristi, temveč samo škoduje! Zloraba alkohola je kar najbolj obsojati; poginili so že celi narodi, ki so se udali tej strasti. Tudi nam je v veliko pogubo razširjanje alkoholizma; rodovi se slabé, prebivalci se redčijo ravno zato, ker se vsled žganjepitja tako ne množi prebivalstvo.

„Dom.“

Veliki izgredi v Zagrebu.

Onemu, ki se peča z javnostjo, je žalibog, znan tudi bratomorni srbsko-hrvatski boj, o katerem se zastoj pričakuje, da bi kedaj ponehal, marveč postaja isti v vsakim dnevom hujši in se lahko reče, da v ljutosti ne zaostaja niti za bojem med Italijani in Slovani v Istri. Žalibog, to je naš podedovani greh: Slovani znajo postajati trdni, radikalni in neizprosnosti do skrajnosti le tedaj, ko se koljejo med seboj! Kadar pa se borijo proti rodnim nasprotnikom, so nerazumljivo mehki, odjenljivi in neopravičeno velikodušni. Kje bi že bilo Slovanstvo, ako bi vse one zaklade bojevitosti, ki jih hrani le za bratomorni boj, uporabljalo le v boju proti sovražnemu tujinstvu!! Neki znanstveni list iz srbske kraljevine priobčil je te dni jako ostro proti Hrvatom pisan članek, ki je te poslednje užalil do dna duše. Ta članek pa je posnelo tudi glasilo Srbov na Hrvatskem, v Zagrebu izhajajoč list „Srbobran“. „Srbobranu“ so pikro odgovorili hrvatski listi, a temu prepiru v listih sledile so demonstracije Zagrebčanov pred tamošnjo „Srbsko banko“ in pred uredništvom „Srbobrana“ ter srbskimi trgovci. Demonstracij, ki so se vršile v nedeljo, se je udeležila množica nad 20.000 Hrvatov, ki so pobili šipe dotičnih hiš. Redarstvo na konjih je z golimi sabljami razgnalo množico in je bilo mnogo ranjenih. Drugi dan bilo je še huje, tako, da so poklicali vojaštvo od vaj, da štraži v mestu, ker se je bilo bati požara. V nedeljo dné 31. avgusta dopoldne se je zbralo več sto ljudij, med njimi zlasti mnogo dijakov, pred uredništvom „Srbobrana“ in „Srbsko banko“. Demonstrantje so razbili vsa okna in tudi redarje napadli s kamni. Prišlo je do boja, v katerem je bilo več oseb ranjenih. Rabuke z redarji so se ponovile še na raznih krajih mesta. Redarji so rabili sablje in poškovali več demonstrantov. Šele čez nekaj ur je napravila policija red. — V tork je bilo v Zagrebu razglašeno malo obsednostanje. To kaže najbolje, kako velikanski so bili izgredi. Tudi je prišlo več vojaštva iz Belovara in iz Kar-

lovca v Zagreb. Vojni zapovednik fcm. Berchtolsheim je zapustil vojaške vaje in se vrnil v Zagreb. Vojaštvo je zvečer zasedlo vse ulice in glavne trge. Hišna vrata morajo biti ob sedmih zaprta, javni prostori ob devetih. Zbiranje ljudij na posamičnih prostorih je strogo prepovedano. Neodvisni listi so bili vsi zaplenjeni, ker so priobčili obsirna poročila. Vlada namreč prikriva obseg dogodivših se izgredov. Policija je bila tepena in je morala bežati, na nekega detektiva je bilo ustreljeno iz revolverja in je detektiv težko ranjen. Nekemu dijaku je nek policaj odsekal tri prste. Uredništvo „Srbobran“ je policija zaprla.

Dopisi.

Dobrlavas. (Razno.) Pri cesarski slavnosti, ki se je obhajala dné 18. avg., se je pela cesarska pesem — nemško, zakaj? — Lepo je, da so se lotili olupševanja naše farne cerkve. Cerkev bo nekako rujavkaste barve, a zvonik, ki je ločen od cerkve, bo bel. — Žalostno je, da železniški uradnik na Metlovi, kjer je vendar vsa okolica slovenska, niti slovenski ne zna, in sicer ne ve, kaj je Sinčavas, ki je najbližnji postaja pri Metlovi. Naposled bo moral Slovenec tolmača s seboj vzeti, drugače še vožnega listka ne bo mogel dobiti!

Sinčavas. (Tatvina. — Razsvetljava.) V nedeljo dné 31. avgusta je bil v Grabštanju na paši ukraden konj. Lastnik takoj brzojavil žandarmeriji v Pliberk, kjer je imel biti v ponedeljek znani pliberški letni semenj, in kmet se sam odpelje v Pliberk. Na Blatu se je tisti dan utaborila ciganska družina. Orožniki gredo gledat, če bi ti cigani ne imeli dotičnega konja, in kmet je šel z njim. Med tem, ko preiskujejo ciganski šotor, prijezdi nekdo po cesti konja. Kmet zaupije: „Tukaj je moj konj!“ Kmet vzame konja, orožnika pa jezdeca in ga odpeljeta v zapor. — G. Val. Leitgeb si je napravil električno razsvetljavo.

Libuč. (Nemčurska podivjanost.) Naj ne zamerijo čitatelji „Mira“, ko zopet zagledajo dopis iz Libuč. Res tolikokrat se je letos pisalo v „Mir“ iz Libuč, a bilo je potrebno! Pa strmeti morajo in osupnjeni biti čitatelji vrliga „Mira“, kaj vse se godi v naših nekdanjih poštenih, trdnih slovenskih Libučah. Ali je mogoče, da bi se moglo pri nas tako ponemčuriti, da je pri nas toliko zaslepljenih Slovencev, katere je nemščina že čisto spravila ob pamet, tako da so vsi navdušeni za njo? Žalostno je in sramotno, da se znajde pri nas toliko poturic. da se poštenemu človeku kar gabi. Nazadnje pa je nemčurstvo naše Slovence-rojake tudi že čisto podivjalo. Evo dokaz! Slišal sem, ko jo je o priložnosti nek vrl mlad Slovenec krepko povedal nekemu ponikovskemu nemčurskemu požarniku, rekoč, da je krščansko-slovenski „Živio“ pač veliko lepši in spodobnejši kakor prusko-izdajski „Heil“; da se mora ta nesramni „heil“ pred krasnim „živio“ kar v zemljo zariti. Te krepke in odločne besede so strašno razjarile tega ponemčurjenega Slovenca, odpadnika. Ker si sam ni upal in ni mogel kaj odgovoriti vrlému mladeniču, si je poiskal enega svojih pristašev. Potem je še-le imel pogum, da se je lotil slovenskega fanta. In kakor pravi divjak je preklinjal ga in mu pretel. A národní mladenič je podivjancu obrnil hrbet, rekoč, jaz s teboj nočem

„Dobre sanje si danes sanjala,“ reče tašča; — „videla boš, da se bo naš Danilo hitro vrnil. Če se dekletu v snu prikaže mesec, je to ženin; tedaj pride mož, ali pa se bo narodil sin. Treba je čakati na Danila. Ne bomo se niti prav ogleдали in že bo tukaj.“

On se je res tudi povrnil že drugi dan zvečer, moj beli golobček. In to smo se pogovarjali! Jaz sem mu povedala, kake sanje sem sanjala: poln mesec!

„Jaz sem pa sanjal,“ reče on in me objame, „samo o jasni zvezdici!“

Smešničar.

* **Kdo je bil pametnejši?** Dva moža se srečata v neki ozki ulici. Nobeden se ni hotel ogniti. Prvi zakriči: „Jaz se vsakemu oslu ne ognem!“ — „Jaz pa!“ reče drugi mirno ter stopi na stran.

* **Prav se mu zgodi.** K nekemu peku pride črevljarski učenec ter ga vpraša: „Imate stare žemlje?“ — „Dà“, pravi pek, „imam jih!“ — „Prav se vam zgodi“, reče na to učenec, „zakaj jih pa niste prej prodali!“

* **Iz šole.** V neki šoli je vprašal učitelj učenca: „Katerega spola je mačka?“ — Učenec: „Moškega!“ — Učitelj: „Kako prideš do tega?“ — Učenec: „Zato, ker ima brke!“

* **Sodnik kara mladega,** toda že večkrat kaznovanega zatočenca ter mu slednjič pravi: „Vi ste res nepopoljšljiv in zelo hudoben človek! Glejte, to pride od slabih tovaršij!“ — „Kako je to mogoče?“ mu odgovori zatočenec, „saj imam vedno le s sodniki opraviti.“

nič kaj govoriti, še pogledati te nočem, ker ti si ničvrednež, ker si izdajalec in odpadnik slovenske národnosti. Prav tako! Slava vrlému mladeniču! Res žalostno je, da ko se Slovenec ponemčuri, mu nemštvo zmeša vso pamet. — Drug slučaj. Dné 17. avgusta so se vozili libuški nemčurski požarni brambovci iz Črne domu, kjer je bil shod več nemških požarnih bramb, katere je povabila mižiška nemška požarna bramba. Nazaj gredé že okrog polnoči obnašali so se tukajšnji požarniki kakor pravcati divjaki. Tulili so, klicali naše slovenske národnjake po imenu in „hajlali“, kakor bi bili vsi blazni. To presega pa že vse meje. Treba bo take nemirneže in razgrajače poklicati pred sodnijo! — Slišal sem, da pravijo nasprotniki: Mi nič ne maramo, če kdo čez nas kaj reče, in če nas kdo v časnik dá. Dobro! Vi se nič ne zmenite, če vas vsi zavedni, pošteni ljudje zaničujejo, če vas že nikdo več ne spoštuje in če vas vsak zaveden Slovenec graja! Res leseni morajo biti ljudje, ki se že za nobeno dobro in pošteno stvar ne zmenijo. Največje graje pa tudi največjega pomilovanja so vredni taki ljudje! — Vi pa, ki ste še zavedni Slovence, ostanite to, kar ste! Imejte v časti svojo národnost, svoj mili materni jezik. Res veselja je moralo vsakemu srce utripati, ko je videl, da je vkljub slabemu vremenu prišlo tako lepo število zavednih in navdušenih Slovencev in Slovenk na I. shod libuške podružnice sv. Cirila in Metoda. To je krepek dokaz, da so Libuče in okolica še slovenska. Prav milo je bilo pri tej priliki slišati krasen slovenski „Živio“, ki se je tako lepo razlegal. Posebno pa v srce segajoča slovanska godba in premile slovenske pesmi! Ali ni to lepo, ali ni to ganljivo? Vsakega mlačnega Slovenca mora kaj takega ganiti in navdušiti. Vsak Slovenec-odpadnik mora pri taki priliki spoznati svojo velikansko zmotu. Vsak, ki ima še količkaj mehkejšega čuta, mora očaran vzklikniti: Ljubljena Slovenija, vse kar je najmilejše in najkrasnejše, je v tebi! Kako bi ti ne mogel biti zvesti in te ne ljubiti!! Ostanimo torej zvesti sinovi slavni Sloveniji!

Gospa sveta. (Vojaške vaje.) Od 2. do 6. septembra bival je tukaj 2. bosanski peš-polk. Resnici v čast moramo reči: Polka, katerega moštvo bi se bilo tako lepo obnašalo, kakor so se Bošnjaki, še ni videla Gospa Sveta. Zato so tudi vsi predsodki proti bosanskemu polku mahoma zginili; predsodki so tudi vzrok — dà pritrđiti moramo tožbam častnikov — da se v začetku ni dovolj potreglo. Vsak večer zabavala je občinstvo vojaška godba na trgu. Pri odhodu Bošnjakov bila je jedina želja, jedin glas: Na kmalu svidenje! — Predvečer pred odhodom je na splošno željo vojaštva k večernici zvonil veliki zvon, da bodo o njem pripovedovati vedeli v svojej južnej domovini vojaki-Bošnjaki.

Spodnji Rož. (Izobraževalna društva.) V 34. številki „Mira“ je nek dopisnik opisal stanje Spodnjih Rožanov. Tudi jaz se strinjam z njim, toda kaj pomaga pisati. Treba je, da se primemo resnega dela, kajti poleg slabe strani imamo tudi dobro, in sicer, da naše ljudstvo še ni okuženo od liberalnih časnikov. Dà, tukaj ne dobiš liberalen list razun po gostilnah, vsaj kakor daleč je meni znano. Zato je potreba, in sicer nujna potreba, da zdaj, v tako resnem času, ko se nam vsiljuje tujec, ki hoče izpodriniti domačina, ne držimo križem rok, ampak da se nam osnujejo izobraževalna društva. Dokler teh nimamo, se nam razmere ne bodo zboljšale, pač pa shujšale. Tujec je nam s svojimi šolami pot do višje izomike zapretil, zato si moramo iz lastnih močij osnovati društva, iz katerih bomo zajemali višjo izobrazbo. Gotovo je v vsakem kraju nekaj zavednih mož, ki bi bili sposobni za vodstvo takih društev. Mladina bi tako društvo z veseljem pozdravila, kjer bi se lahko pošteno zabavala in bi ne zapravljala svojih težko prisluženih denarjev po gostilnah. Kdor ima mladino, ima bodočnost! — Dostavek: Te vrstice so nam došle iz priproste roke. Važno resnico hranijo in dolžnost duhovnikov je, da se potrudijo za izobrazbo národa! Na delo tedaj! Uredništvo.

Novičar.

Na Koroškem.

Cesar je potrdil novi volilni red za Koroški deželni zbor. Prihodnje volitve bodo torej direktne in tajne.

Koroški „Bauernbund“ imel je 21. avgusta svojo odborovo sejo. Drugo nas mnogo ne briga, pač pa sledeči sklep: „Allg. Bauern-Zeitung“-i začela je menda pehati sapa, zato pomagaj sedaj, kdor more! In res: Celovski podžupan dr. Gustav vitez Metnic, ki je bil kot „gost“ (?) navzoč, prebral je lastno sestavljena pravila za društvo, katero naj bi skrbelo za sredstva, da se list vzdrži. G. Metnic poročal je, da ste samo dve poti mogoči: ustanovitev zadruge ali pa društva.

na pot. Kaka žalost me je prevzela, ko sem ga spremila iz vasi! ostala sem, pa gledala, a okoli mene se zeleni samo brezkraina stepa. — — —

Tašča še sama joka, mene pa teši: „Tako nam je že Bog usodil, ljuba tašča moja,“ reče, „po komur človek hrepeni, potem se tudi joka! Jaz sem svoj čas preživela v veselju, udala sem se iz ljubezni in sinove imam kakor sokole. Zato sem se pa tudi najokala najgorkejših solz. Tudi jaz sem prej spremljala svojega moža na pot, a sedaj se moram poslavljati od svojega otroka, pa še ne vem, ali ga bom še dočkala in videla, ker sem dosti dolgo živela na svetu; morda me pa vzame Gospod k sebi. Ali ti si mlada, pa ga še dočakaš; čemu bi se žalostila? Lice se ti bo zardelo in ne boš več tožila.“

Tudi Motrja pride: „Kaj pa je s teboj, Domaha? Ali nistem jaz tudi opremila svojega Kirila za v Krim? Kako si se spremenila, Mati božja! Ako je tvoj mož pameten, še pogledal te več ne bo, taka si postala! Ali mene bo moj le še bolj rad imel in ljubil, ker ga bom pričakovala, kakor cvetni mak.“

Tako me ona tolaži.

Komaj sem dočkala jeseni. Vsak čas grem pred vrata gledat če še ne pride. Po noči pa niti očesa ne zaprem, vedno sanjam, da škripljejo vrata, ali da čujem glas svojega moža, in se hitro vzdignem in grem ven; toda nič, nikogar ni: vse je tiho, in vrata so zaprta.

Nekako o Petrovem, pred nedeljo, sanjala sem te-le sanje: Prikazal se mi je nad našo hišo poln mesec, rdeč, a v mesecu sedi bel angelj, maha s peruti in poje tako, da odmeva po celem vasi.

Društvo, to je povdarjal on, zdi se njemu pa prikladneje, ker ni tako vezano in oklenjeno, kakor zadruga. Odbor se je zjedini in ustanovil društvo „Pressverein der Bauern-Zeitung“. Nasvetovana pravila sprejeta so bila z malimi spremembami. K temu dostavljamo vprašanja in prosimo odgovora: 1. Ali je „Bauernbund“ — saj hoče menda biti kmečka zveza — za to, da razširja brezverstvo in protestantske težnje? 2. Sami pripoznate potrebo združevanja, zakaj toliko krika in vika, kedar se združujejo Slovenci? Mogoče, da g. Metnic tudi nam dá pojasnilo na vprašanja.

Duhovske zadeve. Duhovskih vaj v Marijanišču se je udeležilo 55 duhovnikov. Vodil jih je dominikanec, č. o. Viljem Grisseman. — Za časnega kateheta na celovških mestnih šolah je imenovan mestni kaplan g. Al. Schader.

Osebnosti. V pokoj je stopil nadučitelj L. Dovžan v Čačah. — Prestavljeni so: učitelj N. Rainer v Vetrinju za meščanskega učitelja v Št. Vid; nadučitelj E. Jevnikar v Vovbrah za nadučitelja v Melvičah; učiteljica Pavla pl. Lascchan iz Št. Pavla v Labod.

Drobiž. Razpisana so dela za preložitve državne ceste na Jezerskem vrhu. Ponudbe do 20. septembra. — V stalni pokoj je stopil profesor na celovški c. kr. gimnaziji, g. dr. Hann. Tem povodom je dobil naslov c. kr. vladnega svetovaleca. — Cesar je podaril strelcem v Železni Kapli 120 kron. — Gorelo je dné 25. avg. v Svincu pri Orehovniku. Škode je 30.000 kron. — V Celovcu je umrla 104-letna Kat. Glančnik. Do zadnjega je bila primeroma prav zdrava in krepka. — Blizu Beljaka se je dné 5. t. m. obesil 33-letni železniški delavec M. Ferlič, pristojen v Št. Štefan ob Zili. Uzrok: Žganje.

Po slovenskih deželah.

Cesar v Istri. Dné 1. t. m. se je podal cesar Franc Jožef preko Koroške in Ljubljane v Pulj k velikim vojaškim vajam ob adrijskem obrežju. V Ljubljani so ga pozdravili razni dostojanstveniki. Prvi slovesni sprejem je bil v Divači. Kolodvor je bil slavnostno okrašen. Na kolodvoru je bila zbrana duhovščina, uradništvo, šolska mladina in velika množica ljudstva. Cesar je stopil čilega kora z voza, burno pozdravljen z „živio“-klici. Na vseh postajah je cesarja zelo navdušeno pozdravljalo slovensko in hrvaško prebivalstvo. Velike vaje na suhem in na morju so se vršile do 4. t. m. v popolno zadovoljnost cesarjevo. — Cesar je tem povodom imenoval prestolonaslednika Franc Ferdinanda za admirala naše mornarice.

Knjige brezplačno. Pedagoško društvo v Krškem priporoča sledeče knjige po znižani ceni: 1. Učiteljski pravnik (nova knjiga) cena 1 K. 2. IV., V., VI., VII., Pedagoški letnik prej 2 K, sedaj po 60 vin. 3. Jezikovni pouk prej 1 K 20 vin., sedaj 80 vin. 4. Nazorni pouk prej 2 K 60 vin., sedaj 1 K. 80 vin. 5. Navod k početnemu risanju prej 80 vin., sedaj 60 vin. 6. Pouk o črtežih prej 80 vin., sedaj 60 vin. 7. Stavbni črteži prej 2 K, sedaj 1 K. Zadnje tri knjige se priporočujejo osobito rokodelcem, zidarjem, tesarjem in drugim. Te cene veljajo za naročnike, ki naroče knjige naravnost pri odboru v Krškem. — Pri cenah je vračunjena tudi poština. Obmejni slovenski učitelji dobé te knjige brezplačno.

Drobne novice. V nedeljo dné 21. avg. je bil slovesno umeščen novi škof tržaški, dr. Fr. Nagl. Pred kratkem se je mudil v Celovcu. — Dné 14. avg. ponoči je na Donavi pri Klosterneuburgu pri 15. pijonirskem bataljonu ob ponočnih vajah zadel čoln, v katerem so se nahajali vojaki, ob parnik. Čoln se je prevrnil, in vojaki so padali v Donavo; pri tem sta dva utonila, eden pa je težko ranjen, ker se je zadel ob parnik, splaval na suho. Ponesrečeni vojaki so bili Slovenci. — Dné 26. avgusta po noči je nastal ogenj v veliki Dreherjevi tovarni v Trstu. Zgorelo je obširno, kakih 8000 štirjaških metrov obsežno skladišče, v katerem so se nahajali oglje in sodovi. Ogenj se je čudovito hitro razširil. Škode je kakih 200.000 K. — Vas Martinjak pri Cerknici na Notranjskem je dné 26. avg. skoro popolnoma pogorela. Zgorelo je mnogo živine in vsi pridelki. Zažgali so otroci Pogorelo je 40 hišnih števil, 40 hiš in 72 gospodarskih poslopj. Škodo cenijo na 115.000 K.

Križem sveta.

Žalost v cesarski hiši. V Gmundenu je umrla soproga prestolonaslednika Würtemberškega, nadvojvodinja Margareta Sofija, ki je bila sestra našemu prestolonasledniku, nadvojvodu Franu Ferdinandu. Pokojnica je bila šele v 32. letu svoje dobe. Omožena od leta 1893. je letos v januarju povila devoto dete. Ker je bila že od rojstva bolj šibke postave, ni preživela težke in z velikimi bolečinami spojene operacije, kateri si je morala podvreči. Bila je zelo pobožna gospa. N. p. v. m.!

Umetniška galerija za Češko. Cesar je odobril ustanovno pismo za osnutje moderne umet-

niške galerije v Pragi ter zaukazal vse nadaljne v to potrebne odredbe. S tem činom je ustrezno stari želji češkega národa. Cesarjevo pismo priznava, da se je glas o vrlinah čeških umetnikov razširil daleč preko meje domovine.

Ureditev plač diurnistov. Plače diurnistov (pisarjev) v državnih uradih se uredijo krajevnim razmeram primerno. Vsi kraji razdelili se bodo v štiri razrede kakor uradniške aktivitetne doklade. Kancelijski pomožni uradniki dobé mesečno plačo, in sicer če služijo od 3 do 6 let v I. razredu 75 do 100 K; od 6 do 10 let v II. plačilnem razredu 85 do 115 K; v III. plačilnem razredu službena doba 10 do 15 let 95 do 130 kron v IV. plačilnem razredu službena doba 15 do 20 let 102 do 140 K; V. plačilni razred službena doba čez 20 let 115 do 150 K. Višjo plačo dovoli lahko finančno ministerstvo. Kancelijski pomožni delavci dobé dnevno plačo, in sicer 3, 2-60, 2-40 in 2-20 K.

Notranja politika. Zdaj se čujejo glasovi, da državni zbor ne bode sklican dné 29. septembra, kakor so listi pred kratkim poročali, marveč še le okoli 10. oktobra. Temu zakasnitju so baje kriva pogajanja avstrijske vlade z ogersko gledé nagodbe. Tudi pogajanja med vlado od jedne strani in med Čehi in Nemci od druge se bodo baje vršila še le zadnje tretjino meseca septembra. Vlada predloži državnemu zboru koj, ko se snide, državni proračun za leto 1903. in se ga upa spraviti pod streho že do božiča.

Napad z bombo. Dné 30. avg. popoldne okoli jedne ure se je pripeljal v Selzthal na Štajerskem lastnik raznih rudnikov, vitez Gutmann. Na kolodvoru ga je pričakoval njegov gozdar Sobotka. Ko stopita s kolodvora, vrže nekdo pred nju bombo, ki se je koj razletela. Vitez Gutman bil je lahko ranjen, njegov spremljevalec pa jako nevarno. Najhujše pa se je zgodilo onemu, ki je vrgel bombo. Razleteli kosci so ga takorekoč popolnoma razmesarili. Le glava mu je ostala cela. Dotičnik je neki inženier Scholz, ki se je hotel nad Gutmanom maščevati, ki ga je bil pred leti izpustil iz službe. Nadgozdar Sobotka je po hudih bolečinah umrl.

Črna vojska. „Wiener Zeitung“ je objavila naredbo ministerstva za deželno obrambo od 16. avgusta, ki odreja, da imajo v slučaju sklicanja črne vojske pod orožje, črnovojniki brez ozira na to, kje bivajo, in ne da bi se zglasili pri županu, oditi naravnost na oboroževalno postajo, oziroma na črnovojniško okrajno poveljništvo.

Rusija. Car je izdal razglas, vsled katerega so bili izpuščeni iz ječ v različnih krajih države skoraj vsi dijaki, ki so se bili udeležili nemirov v mesecu februarju. Kakih 100 je poklicanih iz Sibirijske, kjer so bili obsojeni pet let v prognanstvo. Vsem je dana pravica, da morejo na jesen zopet obiskovati vseučilišča. — Dné 11. t. m. je neznan človek v Harkovu štirikrat ustrelil na guvernerja, kneza Obolenskega. Knez je samo ranjen na vratu, napadalca so zaprli. Harkov je že par let prizorišče nemirov in izgrediv. Če niso razburjeni dijaki, razgrajajo kmetje in delavci. Knez Obolenski duši nezadovoljnost in izgrede z batinami in ječami. Kmete, ki so delali nemir iz bede, je dal poloviti in preteptati do krvi. Napadi so na Ruskem zadnji čas na dnevnom redu. V ruskem národu vre. Národ zahteva zboljšanja uprave ter se upira siloma samovladi (absolutizmu).

Krüger je odstopil. V Utrehtu so imeli burski voditelji sejo, v kateri je Krüger odstopil kot vrhovni glavar Burov ter je bil soglasno izvoljen Botha voditeljem burske stranke v južni Afriki. Krüger se pojde zdraviti v Mentone. — Krügerjeve spomine izda Lehmanova založnica v Monakovem, in sicer izidejo meseca novembra v več jezikih na enkrat.

Amerika. Vojne na Filipinih še ni konec, dasi so imeli Američani že ogromno stroškov in žrtev. Od 4. februarja 1899 do 30. aprila 1902 so izgubili Američani v bitkah in praskah — skupaj 2561! — prej že 139 častnikov in 4016 mož, ki so bili ubiti, ter 190 častnikov in 2707 mož, ki so bili ranjeni. Razen teh je padlo, ponesrečilo in umrlo 282 častnikov in 4188 mož. Torej skupaj 11.522 mrtvih in ranjenih. Vzlic vsem grozovitostim niso Američani gospodarji niti glavnega otoka Luzona. Le obrežje je američansko, notranjost pa še vedno filipinska. Na otoku Mindanas pa nimajo skoraj nobenih uspehov. Mohamedanski národ Moros, ki šteje okoli 800.000 duš, ne priznava američanske nadvlade. General Chaffee je brzojavil američanski vladi, da se mora začeti z Morosi vojna. Vlada mu je vojno dovolila. Morosi so bojevit národ, ki si je tudi proti Špancem znal ohraniti nekako neodvisnost. V Manili pa sodijo ujetje filipinske generale. Obsojeni bodo za več let v ječo. Kruti američanski častniki, ki so počenjali neverjetne surovosti, pa se oproščajo. Častniki so dali Filipince potapljati v vodo, preteptati brez preiskave. Nekega avstrijskega žurnalista pa je neki poročnik

pretepel in pohodil. Poročnik je dobil za to le ukor. Vojne še dolgo ne bo konec.

Gospodarske stvari.

Nevarnost vetrov in njene škodljive posledice za hosto. Komaj so šele meseci pretekli, odkar smo v dnevnikih čitali o velikih škodah, povzročenih po vetrovih v hostah. Kako take uime nastanejo, je obče znano. Zato je velevažno vedeti, kako jih je preprečiti in kaj ukreniti, da se še zgodé.

Po dolgotrajnem deževju nastopajoči zapadni veter preobrne največ gozdnih dreves; izmed teh pa seveda najčešče jelovino, ker so listnata drevesa gola, ter lažje prebijejo naval. Tudi korenine so pri jelovini najplitveje. Nadalje opazujemo, da so hoste vetrovnim polomom tem huje izpostavljene, čim plitvejša je njihova ruša, čim više sega z mahom porastli prod. A najnevarnejši so vetrovi visokodrevesnim gozdom, koder trebamo vsestranski popolnostni razvoj vsakega posameznega drevesa. A zaradi te nevarnosti se ne sme misliti, dá ne kaže vzgajati visokodrevesnih host; nikakor ne! Žalostno bi bilo če bi se nepregledno daleč raztezalo pritlično grmičje „puščina“, kakor jo. žal, nahajamo po zanemarjenih posestvih. Visok les, ta dá kmetu gmotnih sredstev na roke. Seveda so vetrovom najbolj na poti parobki gozda, potem preseke in posamezna stoječa drevesa. Včasih pa vidimo podrtje drevje celo v sredini gozda. Ker človek ne more neposredno vplivati na vetrove, se mora zadovoljiti s tem, da vse odstrani, kar bi utegnilo nevarnosti pospeševati.

Torej ne sekajmo parobje kar od kraja, temveč le tu pa tam poderimo kako drevo. Ravno tako ne podirajmo hoste od zahodne strani, če je pristopna južnim burjam, ampak od vzhodne. Ne puščajmo posameznih smrek ali jelk po fratah, ker jih bode še prva burja prevrgla, temveč mecesen ali pa bukev, hrast, sploh drevesa z globoko segajočimi, krepkimi koreninami in redkejšimi vejami.

Da nam viharji drevja v sredi gozdov ne bodo ruvali, oziroma lomili, glejmo na to, da odstranimo šibka, krhka drevesa, že celo pa, če vsled kake rane gnijejo. Saj nas k temu napeljuje že vsakdanja potreba. Pri čiščenju nasadov glejmo, da ostane vrhovje gozda sklenjeno, to se pravi, da ne sekamo tako tja v en dan in ne narejamo lukenj v gozdni stehi. Pazimo na čiščenje vodovodov, strug in jarkov, sicer se zamašé ali založé in prva ploha izpodje korenine cele vrste dreves, ki potem popadajo. Tako nastale vrzeli se ob priliki novih viharjev in nalivov večajo ter kaj lahko uničijo ves gozd.

Tudi brezobzirnost, škodoželjnost, oziroma sosedova sila lahko odpre uničevalno pot v naš gozd vetrovom, če njegova gozdna parcela sega v mojo. Tako posestno razmerje je gospodarska škoda; tamkaj pa, kjer je ohranitev gozda zaradi javne blaginje potrebna, pomeni javno škodo. Skupni obrat ali snovanje gospodarskih zadrug so edini pripomočki proti temu zlu.

Preseke naj se prireajo v ravnih črtah, brez voglov in kotov, kamor buta in se zaganja vihar. Istotako naj se ne seka in podira les v odredkih iz sredine gozda in naj se ne izredi preveč po podiranju posameznih debel. Kolovoze in širša pota prirejati, ne kaže po gozdu, če povzročajo sekanje lesa ali korenin v večjem obsegu. Tako obsekano drevo se pri prvi nevarnosti podere in viharju pot odpre. Čim večje je drevo, tem večja je nevarnost, ker se vihar v vejevju lovi in dolgo deblo nevarnost pomnožuje. Drevesa, ki so zrasla bolj na prostoru, imajo močnejše razvite korenine in so do tal vejnata. Taka drevesa se laglje branijo uničujoči sili burje. Seveda ne smemo pretirati in zagovarjati predaleč segajoče prostornosti in obrasti drevja, ker ne služi gospodarskemu pridu.

Burja najrajše vrže, oziroma polomi ravnokar dorasla drevesa! (Konec sledi.)

Tržne cene.

V Celovcu, dné 4. septembra 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	10	—	12	50	— konj
rž	8	48	10	—	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	39 vprežnih volov
oves	4	78	5	97	7 juncev
turšica . . .	8	20	10	25	71 krav
pšeno	14	—	17	50	— telci
fižol rdeč . .	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	2	94	— prasce
grah	—	—	—	—	
ajda	8	40	10	60	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 260 K do 268 K, krave po 151 K do 162 K.

Sladko seno je meterski cent po 5 K — v do 5 K 20 v, kisló seno po 3 K 20 v do 5 K — v, slama po 3 K — v do 3 K 60 v.

Promet je bil srednji.

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Štefan in okolico v Zilski dolini napravi v nedeljo dne 14. septembra 1902, ob 1/24. uri popoldne, svoj letni občni zbor v hiši pri „Kajžlerju“ v Št. Pavlu ob Zili po sledečem vspredu: 1. Pozdrav načelnikov. — 2. Razni govori in nasveti. — 3. Petje. — 4. Volitev novega odbora. — 5. Pobiranje letnih doneskov. — 6. Prosta zabava. — Vse zavedne Slovence, posebno gospode govornike, prijazno vabi k obilni udeležbi
načelnikstvo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico priredi v nedeljo dne 21. kimovca 1902 ob 1/24. uri popoldne v gostilni pri Mežnarju v Št. Štefanu pri Velikovecu svoj letni občni zbor po sledečem vspredu: 1. Pozdrav predsednika. — 2. Govora o verski in narodni šoli. — 3. Volitev novega odbora. — 4. Slučajni nasveti. — 5. Pobiranje letnih doneskov. — Po zborovanju prosta zabava s petjem, pri kateri bodo sodelovali Klostersko-Grebinski pevci. — K obilni udeležbi najljubneje vabi vse zavedne Slovence in Slovenke
odbor.

Loterijske številke od 6. septembra 1902.

Linc 25 46 20 28 30

Trst 69 2 48 29 28

NAZNANILA.

Vabilo

Odbor Št. Jakobske posojilnice v Rožu vabi vse ude na svoj letošnji

XXX. občni zbor

dne 28. septembra ob 3. uri popoldne v „Národní dom“ v Št. Jakobu.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnikov in poročilo o 30 letnem delovanju posojilnice.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo o letnem računu.
4. Poročilo, oziroma nasveti o razdelitvi čistega dobička.
5. Volitev novih odbornikov in računskih pregledovalcev.
6. Razgovor o raznih nasvetih.

Matej Ražun, načelnik.

Brinjevec,

natorni, staro in obležano blago, 1 liter 2 kroni 40 vin., 3 litri franko po pošti za 9 kron. **Fina, stara slivovka**, liter za 2 kroni, pošiljam proti povzetju.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Učenca

sprejme v najboljšo oskrb Jakob Pisijak, čevljarški mojster v Celovcu, kolodvorske ulice šte. 35.

Razprodaja!

Po smrti svojega soproga prodajam vso hišno **opravo**, kar je imam v zalogi, po kolikor mogoče najnižjih cenah.

E. Zufer,

vdova mizarskega mojstra,
Celovec, Vetrinjsko obmestje šte. 8.

Nov harmonij

prodá zaradi pomanjkanja prostora Vincenc Jank, cerkvenik in organist v Št. Pavlu, pošta Št. Štefan ob Zili. Harmonij ima močen glas in se lahko rabi za podružnično cerkev. Cena 180 kron.

Kamnosek,

ki je zmožen samostalno voditi kamnoseško obrt, je treznega značaja in trdnega zdravja, in ki more položiti 200 kron kavcije, se takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Mesto je dobro in stalno. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: Aleksander Otič, posestnik v Št. Rupertu pri Celovcu hiš. št. 89.

Zajamčeno pristno mašno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi priporoča je knezoškofjski ordinarijat ljubljanski v svojem listu leta 1898. za nakup zajamčeno pristnega mašnega vina več duhovščini zato, ker je omenjeno društvo gledé razpošiljanja mašnih vin pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej po 34 kron in više po stopinjah kvalitete za 100 litrov loco kolodvor Postojna. Rdeče namizno vino — kakor tudi večje množine — ceneje. — Na zahtevanje pošiljajo se vzorci Posoda se zaračuni po dobavni ceni ali se ista vrne franko v šestih tednih.

Kmetijska zadruga v Vipavi (Kranjsko).

➔ Za porabo sadja. Za pridelovanje vina. ➔

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmogljivost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlinci. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlinci za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše samodejne patent-brizgalnice za grozdje in rastline „Syphonia“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki se delijo vastonj. — Zastopniki in prekupci strojev se iščejo.

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se
izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega nadomestila za zrnat kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.